

Vår referens: Dnr 20-14 683

Aktbilaga: 46

Telia Company
Org. nr 556103-4249

Beslut om avslut av tillsyn av skyldighet avseende ekonomisk replikerbarhet

Saken

Tillsyn av skyldighet avseende ekonomisk replikerbarhet; fråga om avslut.

Post- och telestyrelsens avgörande

Post- och telestyrelsen (PTS) avslutar ärendet utan vidare åtgärd.

Bakgrund

PTS har den 19 februari 2015 beslutat följande (dnr 11-9306, nedan skyldighets-beslutet).

Enligt vad som närmare anges i beslutet har PTS avgränsat marknaden för lokalt tillträde i grossistledet (marknad 3a) som relevant för förhandsreglering enligt lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation (LEK). PTS har funnit att Telia Company AB (tidigare TeliaSonera AB, nedan Telia) ska fastställas vara ett företag med betydande inflytande på den så avgränsade marknaden. PTS har vidare i beslutet ålagt Telia konkurrensfrämjande skyldigheter t.ex. en skyldighet om prisreglering (skyldighet 11) som därefter har ändrats genom beslut den 18 september 2018 (dnr 17-8944, nedan ändringsbeslutet 2018) och beslut den 8 juni 2020 (dnr 15-7200, nedan ändringsbeslutet 2020).

I skyldighet 11.4 föreskrivs att Telia, vad avser företagets tillhandahållande av lokalt tillträde till fiberbaserad nätinfrastruktur och därtill hörande tjänster ska tillämpa en prissättning som säkerställer att den som köper en sådan tjänst ekonomiskt kan replikera de mest relevanta produkterna på slutkundsmarknaden. Med detta avses att ett ekonomiskt replikerbarhetstest (ERT), utfört enligt de principer och den metodik som följer av PTS Modellreferensdokument MRD 1.1, Riktlinjer för framtagande av ett ekonomiskt

replikerbarhetstest (Bilaga 4 till ändringsbeslutet 2018), visar att skillnaden mellan Telia pris i slutkundsledet för en tjänst som har definierats såsom en mest relevant produkt, och priset på tillträde i grossistledet är tillräcklig för att täcka förädlingskostnaden i slutkundsledet.

Skyldigheten om ekonomisk replikerbarhet gäller enligt skyldighetsbeslutet sedan den 1 december 2016, då den tidigare skyldigheten att tillämpa av PTS fastställda priser upphörde att gälla (skyldighet 11.1–3).

Av skyldighet 11.6, i dess lydelse i ändringsbeslutet 2020, framgår att PTS avser att genomföra ett ekonomiskt replikerbarhetstest enligt punkt 4 vid ett tillfälle efter den 1 december 2016, och därefter då väsentliga förändringar inträffar som kan bedömas få betydelse för utgången av testet, exempelvis om Telia vidtar sådana väsentliga förändringar av prissättning, innehåll, kvalitet eller andra villkor som kan bedömas få betydelse för utgången av testet, eller lanserar nya produkter. PTS genomförde tillsyn av skyldigheten avseende ekonomisk replikerbarhet under år 2017 (dnr 16-12 005). Telia har därefter genomfört förändring av t.ex. prissättning som påkallar att PTS genomför ett nytt ERT.

Det ekonomiska replikerbarhetstestet

Skyldigheten avseende ekonomisk replikerbarhet syftar till att säkerställa att operatörer som köper en grossisttjänst för lokalt tillträde till fiberinfrastruktur ska kunna konkurrera med Telia i slutkundsledet. Syftet med det ekonomiska replikerbarhetstestet är att kontrollera att de priser som Telia tillämpar gör det möjligt för en operatör som är lika effektiv som Telia att ekonomiskt replikera Telias slutkundserbjudanden. Testet ska genomföras på de slutkundsprodukter som bedöms ha störst betydelse för konkurrensen på marknaden (relevanta produkter).

Testet klarlägger om skillnaden mellan Telias pris i slutkundsledet (Telias slutkundsintäkter) för en tjänst som har definierats såsom en relevant produkt och priset på tillträde i grossistledet (Telias grossistkostnad) är tillräcklig för att täcka förädlingskostnaden i slutkundsledet. Om skillnaden eller marginalen är positiv betyder det att skyldigheten om ekonomisk replikerbarhet är uppfylld.

Följande formel illustrerar det ekonomiska replikerbarhetstestet:

$P - (r + w + d) \geq 0$, där P är Telias slutkundsintäkt för produkten, r är Telias grossistpris, w är Telias nät- och trafikknaster för produkten och d är Telias förädlingsknaster för produkten.

Det ekonomiska replikerbarhetstestet utgör ett *ex ante* marginalklämningstest, dvs. det är av framåtblickande karaktär. Testet skiljer sig från och påverkar inte de marginalklämningstest som konkurrensmyndigheter, med tillämpning av konkurrenslagstiftningen, kan göra beträffande en viss prissättning i efterhand (*ex post*), för att avgöra om ett företag har gjort sig skyldigt till missbruk av dominerande ställning.

Relevanta produkter

Det ekonomiska replikerbarhetstestet ska genomföras på de mest relevanta fiberbaserade bredbandsprodukterna på slutkundsmarknaden. Dessa produkter är de som utifrån värde eller volym bedöms ha den största betydelsen för konkurrensen på slutkundsmarknaden. Av ändringsbeslutet 2020 (skyldighet 11.5) framgår att PTS ska genomföra testet på en enskild bredbandstjänst (viss hastighet) och en sampaketerad bredbandstjänst (viss paketering) i kundsegmenten enfamiljshus respektive flerfamiljshus. Sammanlagt ska således fyra relevanta produkter utses.

Modellreferensdokumentet (MRD)

Det ekonomiska replikerbarhetstestet ska genomföras i enlighet med de 25 principer (ERT #1-25) som anges i MRD (bilaga 4 till ändringsbeslutet 2018).

Underlag för genomförande av ERT

Det ekonomiska replikerbarhetstestet ska genomföras baserat på uppgifter som inhämtas från SMP-operatörens ekonomi- och redovisningssystem (ERT #22). PTS ska genomföra testet med användning av historiska uppgifter som omfattar en tidsperiod om tolv månader för att hantera säsongvariationer (ERT #24).

Intäkter för respektive relevant produkt fördelas på en aggregerad nivå (ERT #5), dvs. på hela den relevanta kundbasen för en specifik produkt eller grupp av produkter. Vidare baseras testet på principen om kostnadskausalitet, dvs. alla slutkundsintäkter från den relevanta produkten ska beaktas och alla de kostnadsposter som dessa intäkter ger upphov till i slutkundsledet ska inkluderas i förädlingskostnaden (ERT #14).

Intäkter (ERT #5-12)

För att beräkna intäkterna för respektive relevant produkt används en genomsnittsintäkt per månad och användare, en s.k. *Average Revenue Per User* (ARPU). Detta motsvarar vad slutkunderna anslutna via fiber i genomsnitt betalar (exklusive moms) för den relevanta produkten per månad. Intäkterna omfattar alla fasta och återkommande intäkter för tjänster och tilläggstjänster med beaktande av rabatter och andra erbjudanden.

Att ett genomsnitt av de totala intäkterna används innebär bl.a. att testet återspeglar olika variationer av pris under den aktuella perioden, t.ex. till följd av säsongs-variationer, rabatter och kampanjer.

Kostnader (ERT #3–4 och #13–18)

Samtliga förädlingskostnader och kostnader i slutkundsledet och kostnader för grossisttillträde ska inkluderas i kostnadsbasen. Testet baseras vidare på den s.k. LRIC+-metoden (Long Run Incremental Cost, långsiktigt inkrementell kostnad), vilken innebär att särkostnad och samkostnad ska inkluderas för alla kostnadsposter. Vad gäller samkostnader ska 50 procent av samkostnaderna för den relevanta produkten beaktas. För att beräkna kapitalkostnaden på anläggningstillgångar används en kalkylränta om 6,29 procent (ERT #21).

Granskning av underlag

Uppgifterna som utgör underlag i det ekonomiska replikerbarhetstestet ska enligt MRD hämtas från Telias ekonomi- och redovisningssystem och vara upprättade enligt god redovisningssed och enligt principerna i MRD.

Ärendet

Mot den angivna bakgrunden har PTS inlett aktuellt tillsynsärende i december 2020. PTS utredning har bestått av olika steg. I ett första steg har PTS begärt in uppgifter från Telia i syfte att fastställa vilka fyra relevanta produkter som testet ska utföras på. När de relevanta produkterna har fastställts har PTS i nästa steg begärt in uppgifter om intäkter och kostnader från Telia avseende respektive relevant produkt. Utredningen har därefter bestått i granskning och analys av det angivna underlaget. Slutligen har PTS för respektive relevant produkt beräknat marginalen mellan Telias pris i slutkundsledet och priset på tillträde i grossistledet.

Ärendet har innefattat skriftväxling och flera möten med Telia. PTS har uppdragit åt revisionsfirman EY att bistå vid granskningsarbetet. Revisorerna har särskilt granskat och analyserat att intäkter och kostnader från Telias ekonomi- och redovisnings-system är baserade på principer som Telia tillämpar avseende god redovisningssed, redovisningsprinciper och fördelningsnycklar. Bland annat har stickprovskontroller av särskilda intäkts- och kostnadsposter utförts.

Skäl för beslutet

Tillämpliga bestämmelser

Enligt 2 § förordningen (2003:396) om elektronisk kommunikation är PTS

tillsynsmyndighet enligt lagen om elektronisk kommunikation (2003:389) (LEK). Enligt 7 kap. 1 § LEK ska tillsynsmyndigheten ha tillsyn över efterlevnaden av lagen och de beslut om skyldigheter eller villkor samt de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen. De befogenheter som behövs för tillsynen ges i 7 kap. LEK.

PTS bedömning

Relevanta produkter

Det följer av skyldighetsbeslutet och ändringsbeslutet 2020 att PTS ska genomföra det ekonomiska replikerbarhetstestet på de slutkundsprodukter inom kategorierna enskild bredbandstjänst och sampaketerad tjänst i segmenten enfamiljshus respektive flerfamiljshus som har största påverkan på konkurrensen. Med enskild bredbandstjänst avses enbart bredband med en viss hastighet, medan den sampaketerade bredbandstjänsten avser ett genomsnitt av samtliga hastigheter, jämte andra tjänster som kunden innehar samtidigt. Bedömningen av produkternas påverkan på konkurrensen ska göras utifrån uppgifter om försäljningsvolym och -intäkter. Med beaktande av sådana uppgifter från Telia (avseende år 2020) har PTS bedömt vilka produkter som står för störst försäljningsvolym och -intäkt inom respektive produktkategori. PTS har fastställt följande relevanta produkter:

- Enskild bredbandstjänst, enfamiljshus: 100/100 Mbit/s
- Enskild bredbandstjänst, flerfamiljshus: 100/100 Mbit/s
- Sampaketerad bredbandstjänst, enfamiljshus: Dual play (bredband och tv)
- Sampaketerad bredbandstjänst, flerfamiljshus: Dual play (bredband och tv)

Granskning av underlag

För PTS genomförande av det ekonomiska replikerbarhetstestet har Telia gett in underlag avseende intäkter och kostnader för respektive relevant produkt (avseende år 2020) enligt vad som beskrivs i MRD. PTS har granskat och analyserat det av Telia ingivna underlaget som avser kalenderåret 2020.

Som angetts ovan ställer MRD krav på att uppgifterna som utgör underlag i det ekonomiska replikerbarhetstestet ska baseras på data som inhämtas från Telias ekonomi- och redovisningssystem och vara upprättade enligt god redovisningssed och enligt principerna i MRD. PTS granskning har således gått ut på att kontrollera detta. Därutöver har PTS även gjort en rimlighetsbedömning av det redovisade underlaget utifrån Telias årsredovisning.

PTS kan konstatera att Telias ekonomi- och redovisningssystem inte är uppbyggda enligt förutsättningarna som ges i MRD eller utifrån hur PTS definierar relevanta produkter. Det betyder att alla intäcks- och kostnadsposter som beskrivs i MRD inte har varit möjliga att hämta direkt ifrån systemen.

Det har i ärendet inte varit möjligt att fullt ut bekräfta överensstämmelse mellan intäkter och kostnader som är bokförda, och de som används i underlaget för ERT. Den sammantagna utredningen ger dock inte anledning att ifrågasätta att uppgifterna som Telia har gett in i ärendet är hämtade från Telias ekonomi- och redovisningssystem och att de får anses vara upprättade enligt god redovisningssed.

Eftersom Telias ekonomi- och redovisningssystem inte är uppbyggda enligt principerna i MRD har Telia, för att redovisa uppgifter enligt skärningarna i MRD, i vissa avseenden gjort fördelningar av bokförda värden utifrån olika egna antaganden och uppskattningar. PTS granskning i syfte att kontrollera att underlaget från Telia uppfyller kraven som ställs i MRD inkluderar därför en kontroll och rimlighets-bedömning av dessa antaganden och uppskattningar.

PTS bedömer att de antaganden och uppskattningar som Telia i vissa avseenden har gjort för att redovisa företagets intäkter och kostnader i enlighet med MRD framstår som rimliga.

PTS har även i kontrollsyfte utfört känslighetsanalyser för vissa delar av Telias underlag, dvs. analyserat vilken påverkan som förändrade antaganden och uppskattningar kan få på marginalerna. På så vis har PTS kunnat konstatera att det inte i något kritiskt hänseende påverkar resultatet av det ekonomiska replikerbarhetstestet.

Med beaktande av det ovanstående gör PTS bedömningen att underlaget som Telia gett in i allt väsentligt är förenligt med principerna i MRD. Därmed uppfyller underlaget kraven som följer av skyldighetsbeslutet, ändringsbeslutet 2020 och MRD.

Beräkning av marginaler

PTS har slutligen beräknat marginalen mellan Telias genomsnittsintäkter i slutkundsledet och Telias kostnader i grossist- och i slutkundsled för de i ärendet fastställda fyra relevanta produkterna.

Skyldighet 11.4 om ekonomisk replikerbarhet är uppfylld om marginalen är tillräcklig för att täcka förädlingskostnaden i slutkundsledet. För detta ska anses vara fallet ska testet visa att de beräknade marginalerna inte är negativa. I aktuellt ärende visar PTS beräkningar att marginalen för samtliga fyra relevanta produkter är positiv. Marginalerna för de fyra relevanta produkterna blir fortsatt positiva även efter de känslighetsanalyser som PTS genomfört.

Slutsats

PTS sammanfattande bedömning är att Telia uppfyller skyldighet 11.4 genom att tillämpa en prissättning som möjliggör för operatörer som är lika effektiva som Telia att ekonomiskt replikera Telias slutkundserbudanden vad gäller de i ärendet fastställda relevanta produkterna.

Ärendet ska därför avslutas utan vidare åtgärd.

Beslutet har fattats av avdelningschefen Rikard Englund. I ärendets slutliga handläggning har även enhetschefen Marielle Sjögren, analytikern Mattias Wellander, ekonomen Krister Carlsson och juristen Helena Klasson (föredragande) deltagit.

